

elle 5-18

Barry

ATSMA

“Het voelt alsof ik volwassen word”

Na zijn grote succes in *Komt een vrouw bij de dokter*, speelt Barry Atsma weer een hoofdrol in een Nederlandse thriller: *Zwart Water*. In Madurodam, de meest Hollandse plek in Nederland, vertelt de acteur over zijn jeugd in het buitenland en zijn rol als zorgvader.

Interview: Marloes Keizer. Fotografie: Ester Gebuis.

◁ De hoofdpersoon van *Zwart Water*, Paul, verhuist van Amsterdam naar Gent waar zijn leven flink op zijn kop wordt gezet. In het buitenland wonen is Barry Atsma (36) niet vreemd: zijn jeugd heeft hij in vier verschillende landen doorgebracht. Dat heeft invloed op het leven dat hij daarna in Nederland heeft opgebouwd. In Madurodam lopen we door Amsterdam, waar zijn carrière bij Toneelgroep Amsterdam een vlucht heeft genomen. In Utrecht vertelt hij over zijn gezinsleven dat zich daar afspeelt met vriendin Izaira en hun dochters Zoë (4) en Charley van een half jaar. Als we langs de miniatuurvliegtuigen van Schiphol komen, vertelt hij over zijn jeugd in andere landen. Barry: "Mijn leven in het buitenland heeft me veel opgeleverd: ik herken geluk en besef nu dat ik niet verder hoeft te zoeken. Tegelijkertijd heeft dat me tot zó'n groepsmens gemaakt, dat ik mezelf daarmee soms tekort doe. Dat is nu aan het veranderen."

Paul, de hoofdpersoon in *Zwart Water*, en jij hebben in ieder geval één overeenkomst: jullie hebben beiden in het buitenland gewoond. Herken je meer van hem in jezelf? "Ik lijk niet op Paul. Hij is een echte Nederlandse jongen die ervan droomt om muzikant te worden, maar geen stappen onderneemt en doelloos rondhangt. Hij is geen doorzetter, heeft niet geleerd om te vechten. Dat heb ik wel. Vanwege mijn vaders werk ben ik voor een groot gedeelte in het buitenland opgegroeid. Ik ben geboren in Engeland en heb vervolgens tot mijn achtste in Griekenland gewoond. Daarna woonden we een paar jaar in Nederland, voordat we midden in mijn puberteit voor twee jaar naar Brazilië gingen. Ik heb hard moeten werken om me steeds weer aan te passen. Overal moest ik opnieuw beginnen met vrienden maken. In Griekenland viel ik op school buiten de groep. Ik was blond en Nederlands en dat was reden genoeg voor mijn klasgenoten om steentjes naar me te gooien op het schoolplein. Daardoor heb ik me ontzettend rot gevoeld, maar ik had mijn lesje wel geleerd. In Brazilië zorgde ik ervoor dat ik binnen een paar maanden feilloos Portugees sprak om bij de groep te kunnen horen."

Wat een bijzondere jeugd moet dat zijn geweest. "Het was aan de ene kant een fantastische periode, maar het is ook

hectisch geweest. Door dat avontuurlijke leven was ik een heftige puber. In Brazilië zat ik met de rijkste kinderen van het land op een Amerikaanse school. Het was een onwerkelijke situatie voor een veertienjarige: er waren overal feesten en iedereen had dienstbodes, chauffeurs en buitenhuisjes. En toen werd ik op mijn zestiende weer uit dat swingende leven geplukt om in het Baron Hotel van Zoetermeer te gaan wonen. Het contrast was te groot, ik kreeg er een beetje een klap van de molen van. Ik was op zoek naar spanning en had de neiging de boel op stelten te zetten. Om maar niets te missen, liep ik achter de verkeerde vrienden aan. Op een gegeven moment jatte ik zelfs de autosleutels van mijn moeder om stiekem met haar auto rond te rijden."

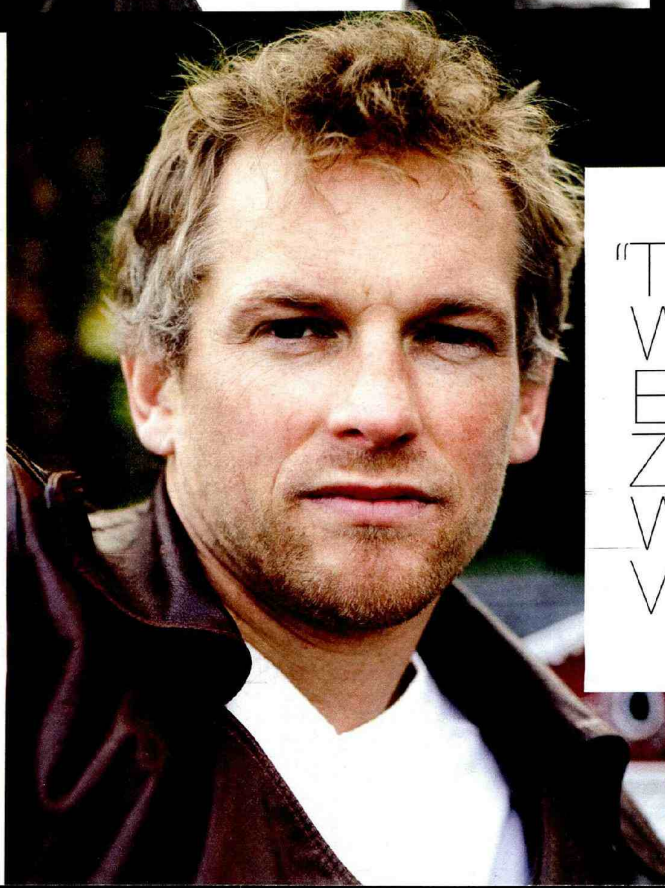
"Ik heb de neiging om weg te lopen voor dingen die niet goed aan"

Je was flink aan het puberen... Hoe gingen je ouders daarmee om? "Mijn moeder was een heel warm mens. Ze zat heel cliché – waar we ook woonden – na school altijd klaar met thee en koekjes. Mijn vader was op zijn manier heel zorgzaam maar ging wel de strijd met me aan, dat leverde pittige confrontaties op. Hij probeerde mij in goede banen te leiden. Ik zie nu dat hij gelijk heeft gehad, maar het was toen niet leuk. In die periode gaf ik, ook als mijn ouders weg waren, stiekem thuis feestjes met te veel drank en te veel vrienden die vol adrenaline zaten, net als ik. Dat werd natuurlijk een behoorlijk zootje. Ook op de beruchte hockeytoernooien stortte ik me iets te enthousiast in het feestgedruis. Mijn ouders reageerden daarop wel heel goed. Ze gingen er rustig mee om, maar gaven tegelijkertijd heel duidelijk aan waar de grenzen lagen. Dat was leerzaam. Sinds ik zelf kinderen heb, begrijp ik de zorgen die mijn vader zich over mij maakte. Ons contact is nu heel anders. Ik ben nu kind-af en we hebben het samen over mijn meiden. Het is bijzonder om schouder aan schou-

der achter de kinderwagen te staan. Het is toch een nieuwe verbondenheid die is ontstaan. Als ik mijn vader met een gelukzalige glimlach naar Zoë en Charley zie kijken, denk ik: godsamme, wat lief."

Je bent inmiddels al zestien jaar samen met Izaira, de moeder van Zoë en Charley. "Izaira is een soort combinatie van alles wat ik in mijn leven heb meegemaakt. Ze heeft Antilliaanse ouders en is in Alkmaar geboren. Op haar elfde is ze met haar ouders verhuisd naar Curaçao, waar ze heeft gewoond totdat ze terugkwam naar Nederland om naar de toneelschool in Utrecht te gaan. Daar hebben wij elkaar ontmoet. Zij heeft ervaring met een leven dat totaal wordt omgegooid. De invloed daarvan herkennen we bij elkaar en daarom werkt het misschien wel zo goed tussen ons. Izaira is een Antilliaanse met een kaashart: één brok temperament, passie en tegelijkertijd heeft ze een haast Nederlandse degelijkheid, komt ze heel nauwkeurig alle afspraken na. Zij is het kloppende hart van onze relatie. Wanneer iets volgens haar niet goed zit, kaart ze het meteen aan en kunnen we weer verder. Dat heb ik nodig, ik heb de neiging om weg te lopen voor dingen die niet goed gaan, of er niet over te praten."

Zoals wat? "Toen ik werd gevraagd mee te spelen in *Komt een vrouw bij de dokter*, was Izaira hoogzwanger van Charley. Ik heb overwogen om daarom niet mee te doen aan de film, maar de rol was zó interessant en ik wilde zo graag met Carice van Houten en Reinout Oerlemans samenwerken dat ik na een uitgebreid gesprek met Izaira toch ja heb gezegd. Eigenlijk kon het niet: ik was net vader geworden van Charley en amper thuis. Ik was vijf dagen per week aan het draaien en ging om zes uur 's ochtends weg om pas zeven uur 's avonds weer terug te komen. Izaira's zus is in die periode overgekomen uit Curaçao om haar te helpen met Zoë en Charley. Toen de film klaar was, zei Izaira dat ze begreep dat ik die periode weinig tijd had gehad voor ons gezin, maar wees me er ook op dat we niet hadden gekozen voor zo'n druk leven. Ik ben blij dat ze dat heeft gedaan. Ik had meer rust nodig en heb die nu genomen. Op dit moment repeteer ik maar twee dagen per week en heb ik geen optredens. Nu heeft Izaira tijd om zich op haar toneel- ▷

"TWEË KINDEREN
WAS WEL
EVEN WENNEN.
ZELFS NU IK
WEINIG WERK,
VIND IK HET PITTIG"